

مستطیل سبز

قصه «جابولتی» دوباره تکرار شد

«تریندا»، متهم بزرگ جام جهانی

گروه ورزشی / جام جهانی ۲۰۲۶ هنوز به نیمه راه نرسیده، اما یک متهم بزرگ پیدا کرده: توپی که به جای ستاره‌ها، حالا خودش در مرکز توجه است. «تریندا»، توپ رسمی مسابقات، به تیراول رسانه‌ها بین‌المللی تبدیل شده؛ نه به خاطر زیبایی یا نوآوری، بلکه به‌دلیل به‌هم ریختن معادلات ساده دروازه‌بانی. همه‌چیز از اشتباهات سریالی شروع شد. از لوکا زیدان مقابل لیونل مسی گرفته تا لغزش‌های عجیب ادوارد مندی و احمد باسپیل؛ صحنه‌هایی که پیش از آنکه به ضعف فردی شباهت داشته باشند، بوی یک مشکل مشترک می‌دادند. حالا دیگر این فقط یک حدس نیست؛ موجی از تحلیل‌ها در رسانه‌هایی مثل بی‌بی‌سی اسپورت و ال‌تی‌ک به‌صراحت از «رفتار غیرقابل پیش‌بینی توپ» حرف می‌زنند. جوارت، دروازه‌بان سابق تیم ملی انگلیس، صریح‌تر از همه در این باره می‌گوید: «مشکل از گلرها نیست؛ توپ سریع‌تر از واکنش بدن حرکت می‌کند.» جمله‌ای که حالا تبدیل به کلی‌واژه تحلیل‌ها شده «فرب‌سرعت»! اما پشت این ادعا، علم ایستاده است. طبق گزارش مشترک چند دانشگاه اروپایی که در قالب یک تحقیق ۱۸ صفحه‌ای منتشر شده، طراحی چهارپایه «تریندا» باعث ایجاد پدیده‌ای به نام «جران درگ» می‌شود؛ نقطه‌ای در سرعت که مقاومت هوا ناگهان کاهش می‌یابد و توپ به‌جای کند شدن، شتاب می‌گیرد. به روایت ساده‌تر در این پدیده عجیب، دروازه‌بان فکری می‌کند توپ در حال کاهش سرعت است، دستش را تنظیم می‌کند، اما در همان لحظه توپ «رها» می‌شود و سریع‌تر از انتظار به او می‌رسد. نتیجه این پدیده، اشتباهاتی است که حتی در سطح آماتور هم غیرعادی به نظر می‌رسند. برخلاف «جابولتی» در جام جهانی ۲۰۱۰ که به خاطر حرکات موجی و تغییر مسیر ناگهانی بدنام شده بود، «تریندا» بازی ذهنی دیگری راه انداخته است: این بار نه با مسیر، بلکه با زمان. اگر «جابولتی» جهت را فریب می‌داد، «تریندا» «لحظه» را هدف گرفته است. نکته نگران‌کننده‌تر، وابستگی رفتار توپ به جزئیاتی بسیار ظریف است؛ ارتفاع ورزشگاه، سرعت ضربه و حتی اینکه توپ با کدام بخش پا و روی کدام پنل پا در زربه خورده است. یعنی هر شوت، یک معادله تازه است؛ معادله‌ای که دروازه‌بان باید در کسری از ثانیه حل کند. آدیاس اعلام کرده این توپ بیش از ۳۰۰ بار تست شد تا مشکلات «جابولتی» تکرار نشود. اما حالا به نظر می‌رسد آنها یک مشکل را حذف کرده‌اند و در عوض، یک چالش پیچیده‌تر ساخته‌اند. سوالی که حالا در رسانه‌های جهانی مطرح شده این است: آیا «تریندا» استاندارد جدیدی در طراحی توپ است، یا یک اشتباه پرهزینه که سرنوشت مسابقات را تحت تأثیر قرار می‌دهد؟

تابلوی نتایج

فرانسه	۳	۰	۰	عراق
گل‌ها: کیلیان امباپه (۱۴ و ۵۴)، عثمان دمبله (۶۶)				
نروژ	۳	۲	۲	سنگال
گل‌ها: نوروژ: مارکوس هلمگرن پدرسن (۴۳)، ارنینگ هالند (۴۸ و ۵۸) سنگال: اسماعیل سار (۵۳ و ۹۰+۳)				
اردن	۱	۲	۲	الجزایر
گل‌ها: اردن: ال‌راشدان (۳۶) الجزایر: نذیر بن بوعلی (۶۹)، آمین گویری (۸۲)				
پرتغال	۵	۰	۰	ازبکستان
گل‌ها: کریستیانو رونالدو (۶ و ۳۹)، نونو مندز (۱۷)، عبدالوحد نعمتوف (۶۰، گل به خودی)، ارفائل لیبائو (۸۷)				
انگلیس	۰	۰	۰	غنا
پاناما	۰	۱	۰	کرواسی
گل: آنته بودیمیر (۵۴)				
کلمبیا	۱	۰	۰	کنگو
گل: دنیل مونوز (۷۶)				
سوئیس	۲	۱	۱	کانادا
گل‌ها: سوئیس: روبن واراگاس (۴۶)، جوهان مززامبی (۵۷) کانادا: پرمیس دیوید (۷۶)				
یوسنی	۳	۱	۱	قطر
گل‌ها: یوسنی: کریم آلپگوییچ (۲۹)، ایوناد (۳۴، گل به خودی)، ارمین مهمیچ (۸۰) قطر: حسن الهیدوس (۴۲)				
اسکاتلند	۰	۳	۳	برزیل
گل‌ها: وینیسوس جونیر (۷ و ۳+۴۵)، متئوس کونیا (۶۰)				
مراکش	۴	۲	۲	هائیتی
گل‌ها: مراکش: اشرف حکیمی (۳۹)، اسماعیل سیبایری (۴۵+)، سوفیان رحیمی (۷۸)، جسیم یاسین (۸۹) هائیتی: یاسین بونو (۱۰، گل به خودی)، ویلسون ایزیدور (۴۳)				
آفریقای جنوبی	۱	۰	۰	کره جنوبی
گل: تاپلو ماسکو (۶۳)				
چک	۰	۳	۳	مکزیک
گل‌ها: متئو چاوز (۵۵)، جولیان کوشینوژ (۶۱)، آلوارو فیدالگو (۹۰+۴)				
کوراسائو	۰	۲	۲	ساحل عاج
گل‌ها: نیکولاس پپه (۷ و ۶۴)				
اکوادور	۲	۱	۱	آلمان
گل‌ها: اکوادور: نیلسون آنگولو (۹)، گونزالو پلاتا (۷۷) آلمان: لرووی سانه (۳)				
ژاپن	۱	۱	۱	سوئد
گل‌ها: ژاپن: دایزن ماٹدا (۵۶) سوئد: آنتونی النگا (۶۲)				
تونس	۱	۳	۳	هلند
گل‌ها: هلند: الیس سخیری (۰،۳ گل به خودی)، برانان بروبی (۷)، یان فن‌هکه (۶۲) تونس: حازم مستوری (۵۴)				
پاراگوئه	۰	۰	۰	استرالیا
ترکیه	۳	۲	۲	آمریکا
گل‌ها: ترکیه: آردا گولر (۱۰)، باریس آلپرایماز (۳۱)، کان آیهان (۹۰+۸) آمریکا: استون تراستی (۳)، سباستین برهالتر (۴۹)				

«ایران» معادلات صعود و سقوط ۶ گروه اول جام جهانی ۲۰۲۶ را بررسی می‌کند

خوشبختی در دل اعداد

سینا حسینی / با برگزاری ۶ دیدار باقیمانده از مرحله گروهی رقابت‌های جام جهانی ۲۰۲۶ در بامداد یکشنبه، سرنوشت ۲۲ مسافر مرحله یک‌شانزدهم نهایی این تورنمنت برای همیشه روشن خواهد شد؛ جایی که نفس‌های آخر مرحله گروهی در قالب فرمت جدید فیفا به اوج هیجان می‌رسد. در ساختار تازه جام جهانی ۲۰۲۶، این رقابت‌ها با حضور ۴۸ تیم در ۱۲ گروه ۴ تیمی برگزار می‌شود؛ هر تیم سه بازی انجام می‌دهد و در پایان، تیم‌های اول و دوم هر گروه (۲۴ تیم) به همراه ۸ تیم برتر سوم، جواز حضور در مرحله حذفی ۳۲ تیمی را به دست می‌آورند؛ مرحله‌ای که برای اولین بار در تاریخ جام جهانی تعریف شده است. بدون احتساب بازی‌های روز شنبه، تاکنون تکلیف ۶ گروه از ۱۲ گروه مرحله گروهی روشن شده و با انجام بازی‌های شنبه و یکشنبه، پرونده ۱۲ تیم دیگر صعودکننده نیز بسته خواهد شد. هم‌زمان، معادلات پیچیده جدول تیم‌های سوم-که بر اساس معیارهای رسمی فیفا شامل امتیاز، تفاضل گل، گل زده و حتی امتیاز انضباطی (کارت‌ها) تعیین می‌شود-به نقطه نهایی خود خواهد رسید تا ۸ تیم برتر سوم نیز همانند تیم‌های اول و دوم، چمدان‌های خود را برای ورود به مرحله حذفی ببندند.

نبرد بی‌رحم برای بقا

در گروه اول مسابقات، مکزیک و آفریقای جنوبی با

مجید جلالی، کارشناس فوتبال در گفت‌وگو با «ایران»:

هیچ تیمی در جام جهانی سیاهی لشکر نیست

عکس: فیفا

مهری رنجبر / با به صدا درآمدن سوت آغاز جام جهانی ۲۰۲۶، بسیاری هنوز در ذهن خود یک پیش‌داوری قدیمی را مرور می‌کردند؛ اینکه افزایش تعداد تیم‌ها به ۴۸، به مناسی افت کیفیت مسابقات است. تصور می‌شد بازی‌ها سرد، یک‌طرفه و بی‌شتر شبیه دیدارهای تشریفاتی باشند تا رقابت‌هایی جدی. اما زمین فوتبال، مثل همیشه، جایی برای اثبات این فرض‌ها نیست؛ بلکه صحنه‌ای سرشار از روایت‌های درخشان است.

روزهای پرالتهاب مرحله گروهی سپری شده و تا ساعاتی دیگر

عملکردی منسجم‌تر و کسب بیشترین امتیاز، مقتدرانه راهی دور بعد شدند. در این گروه، کره جنوبی همچنان امیدوار است با اتکا به امتیازات خود و نتایج سایر گروه‌ها، در جمع بهترین تیم‌های سوم قرار بگیرد. جمهوری چک اما با کسب تنها یک امتیاز، خیلی زود از گردونه رقابت‌ها کنار رفت تا یکی از وداع‌های زود هنگام این دوره رقم بخورد.

صعود با حساب و کتاب

در گروه دوم، سوئیس با ۷ امتیاز و نمایشی باثبات، به‌عنوان صدرنشین صعود کرد و کانادا با ۴ امتیاز در جایگاه دوم ایستاد. یوسنی نیز با ۴ امتیاز، به لطف عملکرد قابل قبول و شاخص‌های تعیین‌کننده فیفا، به‌عنوان تیم سوم صعود خود را قطعی کرد. در سوی مقابل، قطر-قهرمان آسیا-با تنها یک امتیاز، یکی از ضعیف‌ترین کارنامه‌های خود در تاریخ جام جهانی را ثبت کرد و از رقابت‌ها کنار رفت.

جنگ سایه‌ها برای سهمیه پنهان

در گروه سوم، برزیل با ۴ امتیاز و اقتدار همیشه‌گی، صدرنشین شد و مراکش با ۴ امتیاز به‌عنوان تیم دوم راهی مرحله بعد شد. اسکاتلند با ۴ امتیاز هنوز در کورس تیم‌های سوم حضور دارد و چشم به معادلات پیچیده جدول دارد. تیم ملی هائیتی که اولین حضور خود در جام جهانی را تجربه می‌کرد، بدون امتیاز حذف شد؛ هرچند

نمایش‌های این تیم نشان داد فاصله‌اش با سطح اول فوتبال جهان کمتر از نتایج ثبت‌شده است.

پیاده روی لبه تیغ

در گروه چهارم، آمریکا با ۶ امتیاز و استرالیا با ۴ امتیاز جواز حضور در مرحله بعد را کسب کردند. پاراگوئه نیز با ۴ امتیاز و با وجود ایستادن در رتبه سوم، همچنان امیدوار است در میان تیم‌های سوم صعود کند؛ امیدی که به نتایج سایر گروه‌ها گره خورده است. ترکیه نیز با وجود پیروزی ارزشمند مقابل آمریکا در بازی پایانی، به دلیل نتایج ضعیف در دو دیدار ابتدایی، از صعود بازماند و وداعی زود هنگام داشت.

قدرت‌های سرد و شگفتی داغ

در گروه پنجم، آلمان و ساحل عاج هر دو با ۶ امتیاز راهی مرحله بعد شدند؛ زمین‌ها به لطف تفاضل گل بهتر و پیروزی پرگل در دیدار افتتاحیه مقابل کوراسائو، صدرنشین شدند. ساحل عاج نیز به‌عنوان یکی از پدیده‌های این مرحله، عملکردی درخشان ارائه داد. اکوادور با ۴ امتیاز و پیروزی مهم برابر آلمان، همچنان نیم‌نگاهی به صعود از مسیر تیم‌های سوم دارد. کوراسائو نیز با کسب یک امتیاز، اولین تجربه حضور خود در جام جهانی را با ثبت یک امتیاز تاریخی به پایان رساند.

حاضر می‌شدند، حالا با هدف رقابت جدی وارد میدان می‌شوند. در این جام، هر بازی شبیه یک داستان مستقل است؛ داستانی که قهرمان آن از پیش مشخص نیست. تیم‌هایی که پیش‌تر در دسته‌های دوم و سوم قرار می‌گرفتند، دیگر نقش تماشاگران سایه‌ی لشکر ندارند؛ آنها آماده‌اند تا جریان بازی را تغییر دهند و روایت تازه‌ای بسازند. جلالی این تغییر را نتیجه یک روند بلندمدت می‌داند و می‌گوید: «سرمایه گذاری، برنامه‌ریزی و توجه به زیرساخت‌ها باعث شده فوتبال در کشورهای مختلف رشد کند. امروز پیشرفت فوتبال تنها به کشورهایی مثل فرانسه و اسپانیا محدود نمی‌شود. در آسیا نیز این پیشرفت کاملاً قابل مشاهده است؛ از اردن گرفته تا عربستان و ازبکستان.»

او در پایان جمع‌بندی جالبی ارائه می‌دهد: «جام جهانی ۲۰۲۶ به زمینی ناهموار شبیه است؛ جایی که توپ دیگر فقط به سمت تیم‌های بزرگ حرکت نمی‌کند. هر لحظه ممکن است مسیرش تغییر کند و داستانی تازه شکل بگیرد. شاید مهم‌ترین پیام این جام همین باشد: در فوتبال امروز، نام‌ها تعیین‌کننده نیستند؛ این لحظه‌ها هستند که سرنوشت را رقم می‌زنند.»

جلالی در ارزیابی خود از کیفیت بازی‌های مرحله گروهی، نگاه مثبتی دارد و می‌گوید: «این جام غافلگیرکننده است، اما نه فقط به خاطر نتایج. غافلگیری اصلی در جایی است که بسیاری انتظار افت کیفیت داشتند، بویژه در مرحله مقدماتی. اما حالا همان منتقدان، با دیدن آمار و شاخص‌ها، اذعان می‌کنند که سطح کیفی بازی‌ها حتی از برخی دوره‌های گذشته نیز بالاتر بوده است.»

در این دوره، زمین مسابقه دیگر فقط در اختیار قدرت‌های سنتی فوتبال نیست. جلالی با اشاره به برخی نتایج، این تغییر را روشن‌تر توضیح می‌دهد: «وقتی تیم‌هایی مانند ژاپن و استرالیا با اقتدار صعود می‌کنند یعنی معادلات در حال تغییر است. حتی قطر، با وجود حذف، موفق به کسب امتیاز می‌شود. اینها اتفاقات ساده‌ای نیستند؛ بلکه نشانه‌هایی از یک تحول‌اند.» او در ادامه تأکید می‌کند: «فوتبال هیچ‌گاه کاملاً قابل پیش‌بینی نبوده، اما اکنون این ویژگی بیش از گذشته دیده می‌شود. فاصله تیم‌ها کمتر شده و کشورهایی که زمانی فقط برای کسب تجربه در مسابقات

جام جهانی ۲۰۲۶ به زمینی ناهموار شبیه است؛ جایی که توپ دیگر فقط به سمت تیم‌های بزرگ حرکت نمی‌کند. هر لحظه ممکن است مسیرش تغییر کند

یکشنبه ۷ تیر	ساعت ۰۰:۳۰ بامداد	پرتغال
کلمبیا	جدال ستاره‌ها برای صدرنشینی	

کلمبیا با ۶ امتیاز از دو بازی، در بهترین وضعیت ممکن وارد آخرین مسابقه مرحله گروهی می‌شود و حتی با یک تساوی هم شانس بالایی برای صدرنشینی دارد. آنها در این دو بازی هم از نظر نتیجه و هم از نظر عملکرد، تیمی منسجم نشان داده‌اند؛ خط دفاعی کم‌اشتباه و حمله‌ای که در لحظات کلیدی ضربه می‌زند. درمقابل، پرتغال با ۴ امتیاز هنوز کاملاً در کورس است و برای رسیدن به صدر، فقط برد می‌خواهد. همین موضوع باعث می‌شود تیم پرتغال از ابتدا با رویکرد تهاجمی وارد زمین شود. آنها معمولاً تیمی هستند که با مالکیت بالا و پاس‌های ترکیبی سعی در کنترل بازی دارند، اما حالا مجبورند ریسک بیشتری در فاز حمله بپذیرند. نقطه تعیین‌کننده بازی جدال در میانه میدان است؛ جایی که کنترل توپ کلمبیا می‌تواند جریان مسابقه را آرام کند، یا فشار پرتغال می‌تواند بازی را به یک جدال سرعتی تبدیل کند. اگر کلمبیا بتواند فضاهای پشت خط هافبک پرتغال را پیدا کند، خطرناک خواهد شد. اما اگر پرتغال زود به گل برسد، بازی کاملاً تغییر می‌کند. این مسابقه بیشتر از یک بازی گروهی است؛ یک جنگ مستقیم برای صدرنشینی جایی که کوچک‌ترین اشتباه می‌تواند جایگاه جدول را جابه‌جا کند.

یکشنبه ۷ تیر	ساعت ۰۵:۳۰ بامداد	اتریش
الجزایر	دوئل سرنوشت ساز	

الجزایر-اتریش؛ یکی از حساس‌ترین بازی‌های این گروه که هر دو تیم با ۳ امتیاز وارد آن می‌شوند و صعود مستقیم کاملاً در دسترس است. این یعنی بازی از همان ابتدا بوی احتیاط نمی‌دهد، بلکه بوی ریسک و حمله می‌دهد. الجزایر تا اینجا نشان داده تیمی است که در فاز انتقال خیلی خطرناک عمل می‌کند؛ یعنی وقتی توپ را می‌گیرد سریع به حمله می‌رود و دنبال استفاده از فضای پشت مدافعان است. مشکل اصلی الجزایر اما نوسان در خط دفاعی است؛ گاهی تمرکز از دست می‌رود و همین باعث گل خوردن‌ها می‌شود. در سمت مقابل اتریش تیمی منظم‌تر و ساختارمندتر است. اتریش معمولاً با پرس سنگین و بازی فیزیکی سعی می‌کند جریان مسابقه را در میانه میدان کنترل کند. آنها در بازی‌های قبلی هم نشان داده‌اند که در توپ‌گیری و بازپس‌گیری سریع، تیم خطرناکی هستند. با توجه به شرایط جدول، این بازی کاملاً ۵-۰ است. نه الجزایر می‌تواند محتاط باشد، نه اتریش. هر اشتباه کوچک می‌تواند مسیر صعود را عوض کند و همین، بازی را کاملاً پرنش و جذاب می‌کند.

یکشنبه ۷ تیر	ساعت ۰۰:۳۰ بامداد	غنا
کرواسی	نبرد مرگ و زندگی	

غنا با ۴ امتیاز در صدر جدول قرار دارد و با یک امتیاز هم می‌تواند مسیر صعودش را هموار کند، اما کرواسی با ۳ امتیاز هیچ راهی جز برد ندارد و همین موضوع بازی را برایش حکم مرگ و زندگی داده است. کرواسی معمولاً تیمی است که بازی را با پاس‌های زیاد و مالکیت توپ بالا کنترل می‌کند. آنها سعی می‌کنند ریتم بازی را در دست بگیرند و آرام آرام به دروازه حریف نزدیک شوند. هافبک‌های با تجربه این تیم نقش مهمی در ساختن موقعیت دارند و می‌توانند جریان بازی را تغییر دهند. در سمت مقابل، غنا تیمی سریع و مستقیم است. آنها بیشتر روی ضد حملات حساب می‌کنند و با سرعت بالای مهاجمان‌شان خیلی زود به دروازه حریف می‌رسند. همین سبک باعث شده در بازی‌های قبلی هم موقعیت‌های خطرناکی بسازند. نقطه کلیدی این بازی، جنگ بین «کنترل کرواسی» و «اسرعت غنا» است. اگر کرواسی بازی را در اختیار بگیرد، شانس بیشتری برای برد دارد. اما اگر غنا فضا پیدا کند، می‌تواند به راحتی ضربه بزند. قطعاً بازی کاملاً با زو پرنش است و کوچک‌ترین اشتباه می‌تواند سرنوشت صعود را تغییر دهد.

یکشنبه ۷ تیر	ساعت ۰۵:۳۰ بامداد	آرژانتین
اردن	جنگ تجربه و واقعیت	

آرژانتین-آرژانتین؛ یکی از دو بازی، با خیال راحت‌تری به این مسابقه می‌آید. این تیم هم در دفاع منظم بوده و هم در حمله کارش را درست انجام داده. معمولاً بازی را در اختیار می‌گیرد، توپ را زیاد می‌چرخاند و کم‌کم به دروازه حریف نزدیک می‌شود. در دو بازی قبلی هم نشان داده وقتی به موقعیت برسد، خیلی راحت از آن استفاده می‌کند. در مقابل، اردن تا اینجا امتیازی نگرفته و بیشتر در فاز دفاعی تحت فشار بوده است. این تیم معمولاً عقب می‌نشیند و سعی می‌کند فضاها را ببندد، اما در برابر تیم‌های قوی‌تر خیلی وقت‌ها در حفظ تمرکز مشکل داشته است. در این بازی، آرژانتین احتمالاً از همان ابتدا مالک توپ خواهد بود و دنبال باز کردن دفاع فشرده اردن می‌گردد. اردن هم امیدوار است با ضد حمله‌های محدود با اشتباه حریف به یک موقعیت برسد. اگر آرژانتین زود به گل برسد، بازی می‌تواند کاملاً یک‌طرفه شود. اما اگر اردن مقاومت کند و بازی را طولانی نگه دارد، شاید کمی فشار روی تیم مدعی بیشتر شود. در کل، همه چیز به نفع آرژانتین است، اما تمرکز در شروع و بازی مهم‌ترین نکته برای هر دو تیم خواهد بود.